

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 43C/25/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1511206020
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zita Leimbergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2013:1511206020.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou Mgr. Zitou Leimbergerovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko a.s., IČO: 35697270, so sídlom Metodova 8, Bratislava proti odporcovi: X. Z., nar. XX.X.XXXX, hlásený pobyt bezdomovca O. - V., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou U. K., zamestnankyňou R. súdu O. I, za účasti vedľajších účastníkov na strane odporcu: 1. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42176778, so sídlom Važecká 16, Prešov, pr. zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, Stropkov a 2. Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, IČO: 42264979, so sídlom Seberíniho 9, Bratislava, o zaplatenie 682,99 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 185,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z uvedenej sumy od 11.12.2009 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu v 1. rade Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom súdu doručeným dňa 17.3.2011 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 682,99 eur spolu s príslušenstvom titulom nezaplatenia za poskytnuté služby vo výške 185,08 eur vyfakturované v období od 28.7.2009 do 28.9.2009 a titulom nároku na zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. Uviedol, že odporcovi vypožičal 1 ks mikroprocesorovej karty - SIM karty, ktorá umožnila odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom.

Súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a dňa 18.4.2011 vydal platobný rozkaz č. k. 28Ro/558/2011-20. Nakoľko sa súdu nepodarilo platobný rozkaz doručiť odporcovi do vlastných rúk, súd ho uznesením zo dňa 13.1.2012 zrušil.

Keďže odporca sa zdržiava na neznámom mieste, súd mu v zmysle ust. § 29 ods. 2 a 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ustanovil opatrovníčku.

Do konania pristúpili na stranu odporcu vedľajší účastníci - 1. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS oznámením zo dňa 14.5.2012 a 2. Združenie na podporu práv spotrebiteľov oznámením zo dňa 16.1.2013.

Vedľajší účastník v 1. rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 12.11.2012 nenamietal samostatný uplatnený nárok navrhovateľa vo výške 185,08 eur s prísl., namietol však opodstatnenosť nároku navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty s odvolaním sa na skutočnosť, že zmluvná pokuta v obdobných prípadoch bola ako neprijateľná judikovaná viacerými právoplatnými súdnymi rozhodnutiami. Odporca by mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu s navrhovateľom. Takáto zmluvná pokuta má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprímerane ukracuje spotrebiteľa.

Vedľajší účastník v 2. rade taktiež poukázal na neprímeranosť výšky zmluvnej pokuty a navrhol, aby v rámci súdneho prieskumu súd pristúpil k posúdeniu tejto zmluvnej podmienky z hľadiska okolností pri uzatváraní zmluvy, aby zohľadnil poskytnuté výhody, t. j. reálnu hodnotu mobilného telefónu poskytnutého za akciovú cenu, ktoré spotrebiteľ získal, čomu malo zodpovedať riadne plnenie si jeho povinností, a v prípade zistenia, že zmluvná pokuta bola dohodnutá zjavne nevýhodne pre spotrebiteľa vzhľadom na okolnosti pri uzatvorení zmluvy, navrhol, aby súd pristúpil k jej priznaniu v odôvodnenej výške, resp. k úplnému zamietnutiu.

Súd v zmysle ustanovenia § 156 ods. 3 OSP v spojení s ustanovením § 115a ods. 2 OSP rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pričom v konaní vykonal dokazovanie na základe listinných dôkazov predložených navrhovateľom, a to zmluvou o pripojení č. A1954631 zo dňa 15.7.2005, Dodatkom k zmluve zo dňa 12.10.2008, vrátane prílohy č. 1 Dodatku k zmluve, pokusom o pokonávku zo dňa 26.11.2009, spolu s doručenkou, faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „VP“), výpisom z obchodného registra navrhovateľa a zistil nasledovný skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 15.7.2005 Zmluvu o pripojení č. U., na základe ktorej navrhovateľ vypožičal odporcovi 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom s číslom XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXX, ku ktorej bolo priradené telefónne číslo XXXXXXXXXXXX s účastníckym programom Paušál 60 a so službami: podrobný rozpis hovorov/SMS, CLIP, Orange World Mini. Predmetom dodatku k tejto zmluve o pripojení zo dňa 12.10.2008 bola aktivácia účastníckeho programu, resp. zmena účastníckeho programu na program Orange VIP 250 a predaj koncového telekomunikačného zariadenia zn. Sony Ericsson W910i za zľavnenú kúpnu cenu 490,- Sk (16,27 eur). V zmysle čl. 2.5. dodatku bola medzi účastníkmi konania dojednaná zmluvná pokuta vo výške 15.000,- Sk (497,91 eur) v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie doby viazanosti (24 mesiacov), jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti atď).

Navrhovateľ vystavil odporcovi za poskytnuté služby 3 faktúry: faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 86,05 eur, faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 73,84 eur a faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 25,19 eur, navrhovateľ teda odporcovi vyfakturoval za poskytnuté služby celkovú sumu 185,08 eur. Odporca ani jednu z vyššie uvedených faktúr doposiaľ neuhradil.

Listom zo dňa 26.11.2009 - pokusom o pokonávku navrhovateľ odporcu vyzval, aby uvedenú sumu za poskytnuté elektronické komunikačné služby uhradil najneskôr do 10.12.2009 a zároveň ho upozornil, že ak pohľadávka nebude pripísaná na jeho účet najneskôr v posledný deň uvedenej lehoty, navrhovateľ týmto odstupuje od zmluvy o pripojení. Faktúrou splatnou v rovnaký deň vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur.

Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 491 ods. 1 OZ záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom upravených, môžu však vznikáť aj z iných zmlúv zákonom neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 43 ods. 1 ZEK zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby.

Podľa § 43 ods. 2 ZEK podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) ZEK podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

V zmysle § 42 ods. 4 ZEK je účastník povinný:

- a) použiť verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,
- b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,
- c) použiť iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53a ods. 1 prvá veta OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase vzniku omeškania, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok

diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že navrhovateľ s odporcom uzavreli dňa 15.7.2005 zmluvu o pripojení, na základe ktorej navrhovateľ odporcovi poskytol SIM kartu s priradeným telefónnym číslom, aktiváciou ktorej zriadil odporcovi prístup k verejnej telefónnej sieti a sprístupnil mu tak dohodnuté služby. Dodatkom k tejto zmluve zo dňa 12.10.2008 sa zmluvné strany dohodli na zmene účastníckeho programu a zároveň navrhovateľ odporcovi odpredal mobilný telefón zn. Sony Ericsson za akciovú cenu 16,27 eur. Predajná cena mobilného telefónu, resp. jej obstarávacia cena súdu nie je známa. Odporca cenu za poskytnuté služby neuhradil. Keďže svoje zmluvné povinnosti porušil, navrhovateľ od zmluvy odstúpil a uplatnil si aj nárok na zmluvnú pokutu.

Na základe vyššie uvedeného, nakoľko súd mal po preskúmaní všetkých relevantných okolností daného prípadu preukázané, že odporca si svoju povinnosť vyplývajúcu pre neho zo zmluvy ani napriek výzve riadne nespĺnil, súd ho zaviazal povinnosťou uhradiť navrhovateľovi sumu vo výške neuhradených súm za poskytnuté služby vo výške 185,08 eur. S ohľadom na to, že zmluvná pokuta rovnakého významu uplatňovaná navrhovateľom v obdobných súdnych konaniach bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (rozsudok Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010, resp. rozsudok Okresného súdu Prešov z 18.2.2011, č. k. 38C 117/2010-61 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 24.4.2012 č. k. 6Co/91/2011), súd v zmysle ust. 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty v celkovej výške 497,91 eur vrátane príslušenstva zamietol. Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa.

Nakoľko odporca sa s peňažným plnením dostal do omeškania, súd priznal navrhovateľovi aj príslušný úrok z omeškania, stanovený vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby, t. j. 9 % ročne odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 11.12.2009, a to v súlade s § 517 ods. 2 OZ a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, a to v súlade s petítom návrhu na začatie konania, ktorým je súd v zmysle § 153 ods. 2 OSP viazaný.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Napriek čiastočnému úspechu odporcovi, resp. vedľajším účastníkom na jeho strane v 1. a 2. rade v pomernej časti 46 % náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporca a vedľajší účastník na strane odporcu v 2. rade si náhradu trov konania neuplatnili a ani im žiadne nevznikli.

Súd Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu v 1. rade náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie zo dňa 12.11.2012, vyčíslené sumou vo výške 101,98 eur nepriznal, čo odôvodňuje nasledujúcim:

Popri zásade úspechu účastníka v konaní súd musí skúmať aj účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie jeho práva. Trovy vynaložené účastníkom konania, vedľajším účastníkom v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému

nároku. Účelnosť možno definovať ako nevyhnutnosť alebo právnu možnosť vynaloženia trov spojených s ústavnou zaručeným právom na právnu pomoc.

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vystupujúce v konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu, vzniklo v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov registráciou Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky dňa 19.2.2010. V zmysle § 2. Stanov zo dňa 5.2.2010 cieľom združenia je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka, zastupovanie spotrebiteľa pred orgánmi štátnej správy a podávanie podaní o porušovaní práv spotrebiteľov na orgány štátnej správy, osvetová činnosť na posilňovanie právneho vedomia spotrebiteľov a vykonávanie mediácie za účelom mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov.

Súd rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu odôvodňuje okrem nižšie uvedeného aj tým, že aj keď síce v zmysle § 93 ods. 4 OSP vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, t. j. aj právo dať sa v konaní zastupovať advokátom v zmysle § 24 v spojení s § 25 ods. 1 OSP, avšak s prihliadnutím na obsah Stanov Združenia, má súd za to, že samotné Združenie je spôsobilé na ochranu spotrebiteľa v rámci súdneho konania, a to bez potreby splnomocnenia advokáta na jeho zastupovanie. A v prípade, ak sa Združenie dá v konaní zastupovať advokátom, je povinné znášať náklady s tým spojené sám, nakoľko takto vynaložené náklady nemožno považovať za trov účelné na uplatňovanie alebo bránenie práva, a to najmä s ohľadom na povinnosť súdu vyplývajúcu z ust. § 153 ods. 4 OSP.

V zmysle § 9 bod 1. písm. f) Stanov majetok združenia tvoria okrem iného aj dotácie zo štátneho rozpočtu, štátneho fondu alebo rozpočtu obce.

Podľa § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších

predpisov ministerstvo (v zmysle § 6 ods. 10 Ministerstvo hospodárstva SR) podporí združenie, ak je pri výkone činností zamerané na ochranu práv spotrebiteľa na súde.

V dôsledku uvedeného má teda tunajší súd za to, že majetok Združenia tvorený aj z iných zdrojov, je dostačujúci na pokrytie nákladov vzniknutých v súvislosti s uplatnením práva Združenia na zastúpenie advokátom v konaní, aj keď primárne, vychádzajúc z cieľov Združenia, má byť samotné Združenie dostatočne odborne a personálne vybavené na zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdom, a to bez potreby jeho zastúpenia advokátom na základe udelenej plnej moci v zmysle § 25 ods. 1 OSP.

Podľa § 160 ods. 1 prvá veta OSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu.

Na základe uvedených skutočností a v zmysle citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,

v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,

odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.